

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación intercultural e para a paz

Materia	Educación intercultural e para a paz			
Código	005G130V01907			
Titulación	Grao en Educación Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código	
A3	Asumir e orientarse segundo valores de igualdade e de cidadanía democrática, e capacitar para a prevención e a mediación en casos de violencia nas súas diferentes manifestacións (simbólica, de xénero, laboral, escolar, sexual, étnica...)
A12	Deseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención socioeducativa no ámbito do desenvolvemento comunitario e cooperación ao desenvolvemento
A18	Ter capacidade para potenciar as relacións interpersoais, desenvolver habilidades de comunicación interpersoal, solidariedade e empatía
B3	Comunicación oral e escrita na/s lingua/s materna/s con apertura a outros códigos lingüísticos, en especial, as linguas cooficiais na comunidade galega
B10	Recoñecemento e respecto de a diversidade e multiculturalidade
B19	Compromiso coa identidade, desenvolvemento e ética profesional

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Asumir e orientarse segundo valores de igualdade e de cidadanía democrática, e capacitar para a prevención e a mediación en casos de violencia nas súas diferentes manifestacións (simbólica, de xénero, laboral, escolar, sexual, étnica...)	A3
Deseñar, aplicar e avaliar programas e estratexias de intervención socioeducativa no ámbito do desenvolvemento comunitario e cooperación ao desenvolvemento	A12
Ter capacidade para potenciar as relacións interpersoais, desenvolver habilidades de comunicación interpersoal, solidariedade e empatía	A18
Comunicación oral e escrita na/s lingua/s materna/s con apertura a outros códigos lingüísticos, en especial, as linguas cooficiais na comunidade galega	B3
Recoñecemento e respecto de a diversidade e multiculturalidade	B10
Compromiso coa identidade, desenvolvemento e ética profesional	B19

Contidos

Tema	
Formulacións teóricas e metodolóxicas.	Educación para a paz antes da II Guerra Mundial O labor da ONU e a UNESCO desde a súa creación Aportacións da Investigación para a paz Movementos sociais, pacifistas e sociopedagóxicos actuais

Componentes.	Dereitos Humanos. Desarme. Desenvolvemento. Comprensión Internacional. Interculturalismo. Educación e resolución de conflitos
A educación para a convivencia e a cidadanía.	Educación para a paz e democracia Educación para a paz e integración minorías Inmigración Educación para a cidadanía en institucións de Educación non formal
Recursos e estratexias de acción nos diversos ámbitos educativos.	Recursos e estratexias Experiencias de boas prácticas na nosa contorna

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	18	27	45
Seminarios	5	7.5	12.5
Traballos de aula	8	16	24
Traballos tutelados	4	20	24
Presentacións/exposicións	8.5	34	42.5
Actividades introdutorias	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvementos con actividades autónomas do estudante
Traballos tutelados	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Para a atención personalizada na realización destas actividades haberá unha dedicación no tempo dos grupos medianos e nos horarios de titoría do profesor/a
Traballos tutelados	Para a atención personalizada na realización destas actividades haberá unha dedicación no tempo dos grupos medianos e nos horarios de titoría do profesor/a
Presentacións/exposicións	Para a atención personalizada na realización destas actividades haberá unha dedicación no tempo dos grupos medianos e nos horarios de titoría do profesor/a

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Os temas abordados na sesión maxistral serán obxecto de exame con preguntas a desenvolver	40
Seminarios	As conclusións dos seminarios serán recollidas cunha reflexión persoal sobre o tema tratado	10
Traballos de aula	Serán traballos en pequenos grupos que se recollerán en datas establecidas na aula	15
Traballos tutelados	Son traballos en grupos pequenos, cunha supervisión constante por parte do profesor/a	20
Presentacións/exposicións	Os traballos realizados en pequenos grupos serán expostos e debatidos diante da clase, valorándose o dominio do tema, a claridade e a capacidade de resposta ás preguntas do profesor/a e compañeiros/as	15

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación será continua, comentando co alumnado a súa situación en cada momento, e no caso de non ser superada na primeira convocatoria de avaliación, continuará os traballos pendentes ata a convocatoria de xullo.

Para non asistentes, pódese deseñar unha actividade semellante naqueles apartados que non requiren presenza (traballos tutelados e exposición 35%) , podendo obter por isto a mesma puntuación que os asistentes, mentres a proba escrita acumula as demais porcentaxes (65%), ata chegar á posibilidade de nota máxima.

Bibliografía. Fontes de información

- CID, X. M. DAPIA, M. D. HERAS, P. e PAYÁ, M., **Valores transversales en la práctica educativa**, Madrid: Síntesis,
- LUQUE, P. A. (Coord), **LUQUE, P. A. (Coord 2003): Educación social e inmigración. Congreso Internacional de Pedagogía Social.**, de Pedagogía Social. Universidad de Sevilla.,
- JARES, X.R., **Educación para la paz. Su teoría y su práctica.**, Madrid: Popular.,
- PERES, A. e VIEIRA, eds, **Educação para a paz, a justiça e a solidariedade**, Leiría. Instituto Politécnico de Leiría,
- IGLESIAS DÍAZ, A., **IGLESIAS DÍAZ, A. (1995): Por unha Europa de paz, multiétnica e intercultural.**, Santiago: Comité do I Congreso Europeo de Educación para a Paz,
- JARES, X. R. (Coord.), **JARES, X. R. (Coord.) (2008): Educación e Paz I, II e III**, Vigo: Edicións Xerais,
- TOURÍNAN, J. M. e SANTOS, M. eds., **Interculturalidad y educación para el Desarrollo. Estrategias sociales para la comprensión internacional**, Santiago: Xunta de Galicia,
- CID, X. M.; DOMÍNGUEZ, X. C. & SOUTELO, R. (Coords.), **Migracións naGalicia contemporánea. Desafíos para a sociedade actual**, Santiago: Sotelo Blanco,
- CID, X. M., **CID, X. M. (1994): Unha cultura da paz nunha sociedade violenta. En FIDALGO, X. (coord.): A cultura da violencia**, Ourense: LOAS./ Universidade de Vigo.,
- LUCAS, J. de, **El desafío de las fronteras . Derechos Humanos y xenofobia frente a una sociedad plural.**, Madrid: Temas de hoy,
- MONCLÚS, A. (Coord.), **MONCLÚS, A. (Coord.) (2001) : Educación para el desarrollo y Cooperación Internacional.**, Internacional. Madrid : Editorial Complutense.,
- MULLER, J.M., **Significado de la noviolencia.**, Madrid: CAN,
- BAIGES, S. e outros, **Las ONGs de desarrollo en España.**, Barcelona: Flor del Viento,
- GONZÁLEZ, S., **Abrente incerto. Pobreza, dereitos humanos e desenvolvemento na Galicia de hoxe.**, Santiago de Compostela: Sotelo Blanco,
- LEDERACH, J. P., **Educación para la paz**, Barcelona: Fontamara.,
- MESA, M. (Ed.), **Educación para el desarrollo y la paz. Experiencias y propuestas en Europa.**, Madrid: Popular.,
- TUVILLA, J. (Comp.), **La escuela: instrumento de paz y solidaridad.**, Sevilla: MCEP,
- AGUILAR, M. J. (Dir.), **Inmigración, interculturalidad y ciudadanía. Nuevas realidades y estrategias de acción en la España del siglo XXI.**, Albacete: UCLMMCYT,(edición en DVD-ROM).,
- JARES, X. R., **Técnicas e xogos cooperativos para tódalas idades.**, A Coruña: Vía Lactea,
- SEMINARIO PERMANENTE DE EDUCACIÓN PARA A PAZ, **En son de paz. Propostas didácticas para as aulas.**, Muros: Toxosoutos,
- UNESCO, **Como actuar juntos a favor de la Educación para la Comprensión Internacional: participando en el Plan de Escuelas Asociadas de la UNESCO.Manual Práctico. UNESCO.**,
- Pedagogía Social. Revista interuniversitaria,**
- Revista Galega de Educación,**
- Cuadernos de Pedagogía,**

Recomendacións